

Θεσσαλονίκη: 03-10-2024
Αριθμ. πρωτ: 730

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

**Ταχ. Δ/ση : Βενιζέλου 64
Τ.Κ. : 546 31, ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
Τηλ. : 2310-221726
Φαξ : 2310-265468
E-mail : geotekma@otenet.gr**

Προς:

**Τους κ.κ. Περιφερειακούς Συμβούλους της
Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.**

Κοιν.:

Ως Πίνακας Διανομής

Θέμα: «Αίτημα αναθεώρησης και τροποποίησης του Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας».

Αξιότιμοι κύριοι,

Το Περιφερειακό Παράρτημα Κεντρικής Μακεδονίας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.) διαθέτει 10.500 γεωτεχνικούς επιστήμονες (γεωπόνους, δασολόγους, κτηνιάτρους, γεωλόγους και ιχθυολόγους) ως μέλη του και δραστηριοποιείται στην πιο δυναμική αγροτική περιοχή της Ελλάδας. Στα πλαίσια του θεσμικού του ρόλου (ν. 1474/1984, ΦΕΚ Α' 128) ως συμβούλου της Πολιτείας στα θέματα της γεωργίας, κτηνοτροφίας, αλιείας, των δασικών πόρων, των ορυκτών και υδατικών πόρων, της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής αγροτικής παραγωγής, της ποιότητας και της ασφάλειας των τροφίμων, της προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, συγκρότησε οκτώ (8) Ομάδες Εργασίας (ΑΔΑ: 9ΦΒ446ΨΧΛΨ-ΖΡΛ και Ψ1Σ346ΨΧΛΨ-ΙΗΕ), οι οποίες αποτελούνται από εβδομήντα πέντε (75) ειδικούς επιστήμονες των αρμοδίων Τμημάτων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) και του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας (ΔΙ.ΠΑ.Ε.), καθώς και των Ινστιτούτων του ΕΛ.Γ.Ο. – Δήμητρα, για την κατάθεση τεκμηριωμένων προτάσεων με στόχο την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης στην πρωτογενή παραγωγή και στο φυσικό περιβάλλον στη γεωγραφική περιοχή του Περ. Παραρτήματος Κεντρικής Μακεδονίας του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. (Ημαθία, Θεσσαλονίκη, Κιλκίς, Πέλλα, Πιερία και Χαλκιδική).

Τα πρώτα πορίσματα – εκθέσεις των οκτώ (8) Ομάδων Εργασίας του Παραρτήματός μας (https://drive.google.com/file/d/1TRf9_zFD-J7fQ8vyZ591I98GdseqCS4h/view?usp=drive_link) και το συνοπτικό υπόμνημά τους (<https://www.geotee.gr/ShowArticle.aspx?CatID=1&RefID=28531>) υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά στην Κυβέρνηση και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στις 26 Αυγούστου 2024. Κατόπιν μελέτης των εγκεκριμένων προτάσεων των οκτώ (8) Ομάδων Εργασίας του Περ. Παραρτήματος Κεντρικής Μακεδονίας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.) και του αντίστοιχου τμήματος για την πρωτογενή παραγωγή του εγκεκριμένου Περιφερειακού Σχεδίου για την

Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, το Παράρτημά μας θεωρεί **υποχρέωσή του** να σας παρουσιάσει τις απόψεις του για τα **σοβαρά λάθη** και τις **μεγάλες παραλείψεις** που παρουσιάζει το **ομόφωνα εγκεκριμένο** από την Επιτροπή Ανάπτυξης, Καινοτομίας και Αγροτικής Οικονομίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Αριθμ. Συνεδρίασης 6η/30-05-2023, Αριθμ. Απόφασης: 39/2023, ΑΔΑ: 6ΙΔΧ7ΛΛ-Η6Ρ) Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Παραδοτέο 7: <https://www.pkm.gov.gr/perifereiako-sxedio-prosarmogis-sti/%cf%80%ce%b1%cf%81%ce%b1%ce%b4%ce%bf%cf%84%ce%ad%ce%b1/>) και να ζητήσει την **απαραίτητη αναθεώρηση** και **τροποποίησή** του.

Δυστυχώς, κατά την προβλεπόμενη διαβούλευση του Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας **δεν συμπεριλήφθηκαν στους φορείς του δημοσίου που προσκλήθηκαν στη διαδικασία της διαβούλευσης**, ούτε το Περ. Παράρτημα Κεντρικής Μακεδονίας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Ν.Π.Δ.Δ.), ούτε οι Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Αλιείας Π.Κ.Μ. & Μ.Ε.Θ. ή οι Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ούτε οι γεωτεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με έδρα στα γεωγραφικά όρια της Κεντρικής Μακεδονίας, ούτε τα ερευνητικά ινστιτούτα του ΕΛ.Γ.Ο. – Δήμητρα στην Κεντρική Μακεδονία, ούτε και τα γεωτεχνικά Τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας (Παραδοτέο 7, κεφ. 9, σελ. 5 – 8). Επιπροσθέτως, στην γνωμοδότηση της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Αριθμ. Συνεδρίασης 1η/16-04-2021, Αριθμ. Απόφασης 1/2021, ΑΔΑ: 99ΑΓ7ΛΛ-ΓΞΠ) δεν καταγράφηκαν οι απόψεις του εκπροσώπου του Παραρτήματός μας επί του 5ου Παραδοτέου “ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΠΕΣΠΚΑ”, ενώ στην ομάδα έργου του Αναδόχου διαπιστώσαμε ανεπαρκή γεωτεχνική συμμετοχή, καθώς περιλαμβάνονταν μόνο δύο γεωλόγοι και δύο γεωπόνοι, χωρίς κανείς τους να έχει εκπονήσει διδακτορική διατριβή και δεν υπήρχε κανένας κτηνίατρος, δασολόγος ή ιχθυολόγος (Παραδοτέο 7, κεφ. 1, σελ. 22 – 23).

Όλες οι **ανωτέρω αστοχίες** συνετέλεσαν στην **εκπόνηση** και **έγκριση** ενός Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας με τα παρακάτω **σοβαρά σφάλματα και παραλείψεις στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής**:

1. Παρότι καταγράφεται (σε μία μόνο παράγραφο) η **ιδιαίτερη σημασία** της **κτηνοτροφίας** για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Παραδοτέο 7, κεφ. 2, σ. 167) **δεν υπάρχει καμία εκτίμηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής ή ανάλυση τρωτότητας ή καθορισμός προτεραιοτήτων για την κτηνοτροφία της Κεντρικής Μακεδονίας**, παρά μόνο προτείνεται μια γενική και ανεπαρκής δράση στο 5^ο κεφάλαιο (Παραδοτέο 7, κεφ. 5, σ. 7, Δράση 2.7).
2. Στον Πίνακα 3.20 (Παραδοτέο 7, κεφ. 3, σ. 74) **δεν καταγράφονται στους χρησιμοποιούμενους κλιματικούς δείκτες** για την ανάλυση

της τρωτότητας του τομέα της Γεωργίας η **μέση ελάχιστη θερμοκρασία χειμώνα** και η **μεταβολή βαθμοημερών ψύξης**, ενώ οι δείκτες αυτοί είναι **πολύ κρίσιμοι για τη διατήρηση και ευδοκίμηση της δυναμικής δένδροκομίας με εξαγωγικό προσανατολισμό στην Κεντρική Μακεδονία** και συγκεκριμένα της ροδακινιάς, της βερικοκιάς, της κερασιάς, του ακτινιδίου και της κυρίαρχης ποικιλίας βρώσιμης ελιάς Χονδρολιάς Χαλκιδικής. Επίσης, στον ίδιο πίνακα **δεν καταγράφονται στους χρησιμοποιούμενους κλιματικούς δείκτες** για την ανάλυση της τρωτότητας του τομέα της Γεωργίας η **μεταβολή μέσης μέγιστης θερμοκρασίας καλοκαιριού**, η **μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με μέγιστη θερμοκρασία > 35°C** και η **μεταβολή αριθμού τροπικών νυκτών (tropical nights)**, παρότι η **θερμική καταπόνηση** είναι **κρίσιμος παράγοντας** τόσο για τη φυτική παραγωγή (π.χ. σε πολλές λαχανοκομικές καλλιέργειες θερμοκρασίες άνω των 40°C προκαλούν ανθόρροια), όσο και για τη ζωική παραγωγή και εμμέσως (κρίσιμη η θερμοκρασία νερού) για τις υδατοκαλλιέργειες.

3. Στον Πίνακα 3.21 (Παραδοτέο 7, κεφ. 3, σ. 78) η **εκτίμηση της ευαισθησίας του τομέα Γεωργίας** στις επιμέρους συνιστώσες της κλιματικής αλλαγής είναι **εμφανώς εσφαλμένη και υποεκτιμημένη** σχεδόν σε όλες τις επιμέρους συνιστώσες της κλιματικής αλλαγής και **στον τομέα των Υδατοκαλλιεργειών** είναι **υποεκτιμημένη** όσον αφορά στην αύξηση της θερμοκρασίας και στον καύσωνα.
4. Ως συνέπεια του συνδυασμού των ανωτέρω λαθών σε κρίσιμους δείκτες, η **ανάλυση τρωτότητας στην κλιματική αλλαγή του τομέα της Γεωργίας** είναι **παντελώς λανθασμένη στο βραχυπρόθεσμο ορίζοντα** καθώς καθορίστηκε **μικρή έως αμελητέα** (Παραδοτέο 7, κεφ. 3, σ. 85 – 89), ενώ **υπήρξαν ήδη μεγάλες απώλειες παραγόμενων γεωργικών προϊόντων στην Κεντρική Μακεδονία** με πιο emblematicή την απώλεια του **90%** της παραγωγής της βρώσιμης ελιάς στη Χαλκιδική το έτος 2023 λόγω των ασυνήθιστα υψηλών θερμοκρασιών του χειμώνα 2022 – 2023, ενώ και φέτος καταγράφεται νέα, αλλά μικρότερη, απώλεια παραγωγής λόγω καρπόπτωσης και μικροκαρπίας από τους παρατεταμένους καύσωνες και τη λειψυδρία του καλοκαιριού του 2024. Ενδεικτικά, για το μέγεθος της απώλειας γεωργικών προϊόντων και το εύρος των καλλιεργητικών ειδών που έχουν υποστεί φέτος μείωση της παραγωγής λόγω της κλιματικής αλλαγής στη γεωγραφική περιοχή της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, επισυνάπτεται σχετικό πρόσφατο έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Αλιείας Μ.Ε. Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Αντίστοιχα, **τεράστια αστοχία** καταγράφεται και **στην ανάλυση τρωτότητας στην κλιματική αλλαγή του τομέα των Υδατοκαλλιεργειών**, η οποία, επίσης, καθορίστηκε ως **μικρή ή αμελητέα για τον Θερμαϊκό κόλπο** (Παραδοτέο 7, κεφ. 3, σ. 104 –

111), ενώ το 2021 η μυδοκαλλιέργεια και ο γόνος **καταστράφηκαν ολοσχερώς**, όπως και φέτος ο γόνος λόγω της μεγάλης ανόδου της θερμοκρασίας των νερών του Θερμαϊκού κόλπου.

5. Η **εκτίμηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στον τομέα της Γεωργίας** (Παραδοτέο 7, κεφ. 4, σ. 3 – 5) **αποτυγχάνει να καταγράψει τις σημαντικότερες επιπτώσεις για τη γεωγραφική περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας και περιέχει απόλυτα εσφαλμένες προβλέψεις** με αποκορύφωμα την τελευταία πρόταση: «*Η αύξηση της θερμοκρασίας, στην περίπτωση που δεν συνδυάζεται με έλλειψη νερού, ενδέχεται να έχει και θετικές επιπτώσεις σε κάποια γεωργικά είδη π.χ. βαμβάκι, ακροδρύα & φρούτα, ελιές, αμπέλια και κηπευτικά.*». Η αλήθεια είναι ότι ειδικότερα στην Κεντρική Μακεδονία, οι επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης δεν αφορούν μόνο στην αποδοτικότητα και ποιότητα παραγωγής, αλλά κυρίως στην **αναγκαιότητα αλλαγής καλλιεργούμενων ποικιλιών ή και καλλιεργούμενων ειδών**. Η κυρίαρχη ποικιλία ελιάς στην περιοχή, η Χονδρολιά Χαλκιδικής απαιτεί **900 ώρες θερμοκρασιών κάτω των 7° C** για να ανθίσει, με αποτέλεσμα οι **θερμότεροι χειμώνες των τελευταίων ετών να μην ευνοούν πλέον την καλλιέργεια της συγκεκριμένης ποιοτικής ποικιλίας βρώσιμης ελιάς** (οι ελληνικές εξαγωγές επιτραπέζιων ελιών, για την περίοδο 2020/2021, προς χώρες εκτός ΕΕ, ανήλθαν σε ποσότητα στους 99.349 τόνους και σε αξία τα 290,8 εκατ. ευρώ και οι διακινήσεις προς τις χώρες της ΕΕ ανήλθαν σε 92.603 τόνους και ήταν αξίας 260,6 εκατ. ευρώ). Αντίστοιχα, **παρόμοιο αριθμών ωρών ψύχους για τη διακοπή του λήθαργου των οφθαλμών** χρειάζονται και οι καλλιεργούμενες στην Κεντρική Μακεδονία ποικιλίες ακτινιδίου (την περίοδο 2022/2023 εξήχθησαν 198.142 τόνοι ακτινιδίου αξίας 202,7 εκατ. Ευρώ, ενώ στην Κεντρική Μακεδονία καλλιεργείται το 50% των ελληνικών ακτινιδίων), βερίκοκου (στην Κεντρική Μακεδονία καλλιεργείται το 60% των ελληνικών βερίκοκων), ροδάκινου (με παραγωγή 450.000 τόνων συμπύρηνου ροδάκινου το 2022, η Ελλάδα είναι η πρώτη χώρα στον κόσμο σε εξαγωγές κομπόστας ροδάκινου, ενώ στην Κεντρική Μακεδονία βρίσκεται το 90% των ελληνικών ροδακινιών) και των λοιπών φυλλοβόλων οπωροφόρων. Οι καλλιέργειες και οι δραστηριότητες που αναμένεται να πληγούν στην Κεντρική Μακεδονία είναι **άμεσα συνδεδεμένες με σημαντικές επενδύσεις της βιομηχανίας τροφίμων** (κονσερβοποιεία, μονάδες επεξεργασίας βρώσιμης ελιάς κ.α.), ενώ είναι αδύνατη μια μεγάλη παραγωγική αναδιάρθρωση χωρίς **τεράστιες κοινωνικοοικονομικές συνέπειες**, τόσο για την περιοχή, όσο και για τη χώρα. Επίσης, αναμένονται και ήδη παρατηρούνται **σημαντικά προβλήματα στις αποδόσεις ακόμα και των πιο θερμοαπαιτητικών λαχανοκομικών φυτών** (μπάμια, πιπεριά κλπ) λόγω **ανθόρροιας και καρπώσεως**, καθώς και **σημαντική υποβάθμιση της ποιότητας** τους λόγω

φυσιολογικών διαταραχών, όπως η 'ξηρή κορυφή' που σχετίζεται με την απορρόφηση Ca, η οποία είναι μειωμένη λόγω του κλεισίματος των στομάτων των φυτών εξαιτίας των υψηλών θερμοκρασιών. Για δε τα **χειμερινά λαχανικά (μαρούλι, σπανάκι, ρόκα κλπ)** η αύξηση της θερμοκρασίας μειώνει ίσως τους κινδύνους από παγετούς, ωστόσο **δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στο χρονοδιάγραμμα της καλλιέργειας τους περιορίζοντας το σημαντικά**, λόγω του προβλήματος της **μη επιθυμητής 'άνθησης'** τους, που τα καθιστά **μη εμπορεύσιμα και μηδενίζει την παραγωγή τους**. Τέλος, η **πρόβλεψη** του εγκεκριμένου Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για **αύξηση της εκδήλωσης φαινομένων παγετού** (Παραδοτέο 7, κεφ. 4, σ. 3) είναι **λανθασμένη**, καθώς μέχρι σήμερα καταγράφεται και αναμένεται στο μέλλον **μείωση της εκδήλωσης φαινομένων παγετού**, όπως προβλέπεται και στο Παράρτημα 1.1, σελ. 69 – 75 του ίδιου του Περιφερειακού Σχεδίου.

6. Οι ανωτέρω **παραλήψεις** και **αστοχίες** μαζί με **επιμέρους λάθη** εμφανίζονται και στον πίνακα 3.19 για την εκτίμηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (Παραδοτέο 7, κεφ. 4, σ. 30 - 31), ενώ η **αξιολόγηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής** (Παραδοτέο 7, κεφ. 4, σ. 51 - 54) δίνει **βαθμολογίες σε πλήρη αντίφαση με την πραγματικότητα**, καθώς για παράδειγμα προβλέφθηκε βαθμολογία 88,89 για τη μείωση της αλιευτικής παραγωγής (μέχρι στιγμής καταγράφονται μικρές μειώσεις) και βαθμολογία μόλις 66,67 για τη μείωση της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας (υπήρξε ήδη ολοσχερής καταστροφή της μυδοκαλλιέργειας).
7. Και ο **καθορισμός προτεραιοτήτων** του εγκεκριμένου Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Παραδοτέο 7, κεφ. 4, σ. 58 - 65) περιέχει **εμφανή και μεγάλα λάθη**, καθώς στον πίνακα 4.23 για την ιεράρχηση των τομεακών προτεραιοτήτων της ΠΚΜ για τη λήψη μέτρων και στον πίνακα 4.29 για την ιεράρχηση των χωρικών προτεραιοτήτων, οι **υδατοκαλλιέργειες**, οι οποίες μετρούν ήδη μεγάλες απώλειες και προβλήματα επιβίωσης, **καθορίστηκαν ως τομέας 2^{ης} προτεραιότητας (!!!)**, ενώ στον πίνακα 4.22 καταγράφονται μεσοπρόθεσμα ο **θερινός τουρισμός**, η **υγεία** και το **δομημένο περιβάλλον** ως τομείς με **μεγάλη τρωτότητα**, ενώ **ταυτόχρονα** η **γεωργία** και οι **υδατοκαλλιέργειες** θεωρούνται ως τομείς με **μέτρια τρωτότητα (!!!)**. Και φυσικά, οι εκτιμήσεις για την **κτηνοτροφία** και τις **κτηνιατρικές συνέπειες** με την μετάδοση των ζoonόσων και των ζωοανθρωπονόσων **απουσιάζουν παντελώς...**
8. Εκ των ανωτέρω **σημαντικών σφαλμάτων** και **σοβαρών παραλείψεων** επηρεάζονται και τα **προτεινόμενα μέτρα και δράσεις**

για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή των κεφαλαίων 5 και 6 του του εγκεκριμένου Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, στα οποία υπάρχουν **αυθαίρετοι υπολογισμοί ποσών και νέα επιμέρους λάθη**, όπως για παράδειγμα η **προτεινόμενη δράση 2.5.4 για τη δημιουργία Τράπεζας Σπόρων γηγενούς γενετικού υλικού** με ενδεικτικό (και αυθαίρετο) προϋπολογισμό ύψους 70.000 ευρώ (Παραδοτέο 7, κεφ. 5, σ. 6 και 48), η οποία **ήδη υπάρχει** στη Θεσσαλονίκη ως «Τράπεζα Διατήρησης Γενετικού Υλικού» στο Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης & Φυτογενετικών Πόρων του ΕΛ.Γ.Ο. – Δήμητρα και **ιδρύθηκε το 1981** με την υποστήριξη του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO).

Αξιότιμοι κύριοι,

η ανάγκη για την **άμεση αναθεώρηση και τροποποίηση** του Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας **με βάση τα πορίσματα – εκθέσεις** των οκτώ (8) Ομάδων Εργασίας του Περ. Παραρτήματος Κεντρικής Μακεδονίας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.) είναι **προφανής και επιτακτική**.

Η **Κεντρική Μακεδονία** βρίσκεται στην **αιχμή του προβλήματος για τη χώρα**, τόσο λόγω της **ταχύτερης εξέλιξης της κλιματικής κρίσης** στην περιοχή μας σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα (η **αύξηση της μέσης θερμοκρασίας** στην Κεντρική Μακεδονία είναι **μεγαλύτερη** από την αύξηση του μέσο όρου της Ελλάδας), όσο και λόγω της **ύπαρξης εντατικών καλλιεργειών με έντονο εξαγωγικό προσανατολισμό** που **προϋποθέτουν το παραδοσιακό ψύχος του χειμώνα**.

Στην Κεντρική Μακεδονία αναμένονται περισσότεροι καύσωνες, λιγότερες συνολικές βροχοπτώσεις με αύξηση της ραγδαιότητας ανά βροχόπτωση και μικρότερες μόνιμες ροές ποταμών, υψηλότερος κίνδυνος ξηρασίας και συνεπώς μεγαλύτερος ανταγωνισμός για τα ύδατα, μείωση της απόδοσης των καλλιεργειών και δυσκολότερες συνθήκες για την κτηνοτροφία.

Αυτό το γενικό μοτίβο των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης πέραν των ειδικών προβλημάτων στην ευδοκίμηση της τοπικής δενδροκομίας, θα προκαλέσει άμεσες οικονομικές συνέπειες σε όλους τους παραγωγούς, οι οποίοι θα εισπράττουν λιγότερα χρήματα από τη πώληση των υποβαθμισμένων ποιοτικά και μειωμένων ποσοτικά προϊόντων τους, αλλά και θα αναζητούν αποζημιώσεις για τις καταστροφές της σοδειάς τους από τα ακραία φυσικά φαινόμενα. Το κόστος παραγωγής θα ανέβει και από τη μεγαλύτερη προσπάθεια προκειμένου να αντιμετωπισθούν αυξημένες εντομολογικές προσβολές, νέες επιδημίες ασθενειών και ανταγωνιστικά ζιζάνια που δεν θα εξοντώνονται εύκολα.

Η μειωμένη προσφορά αγροτικών προϊόντων σε σχέση με τη ζήτηση θα ανεβάζει νομοτελειακά τις τιμές πώλησης των προϊόντων στους καταναλωτές, η ακρίβεια θα

μειώνει το διαθέσιμο εισόδημα μισθωτών και συνταξιούχων μειώνοντας με τη σειρά της τη ζήτηση και προκαλώντας μοιραία ύφεση στην οικονομική αλυσίδα. Δίχως άλλο η κλιματική κρίση θα πλήξει περισσότερο το βιοτικό επίπεδο των οικονομικά ασθενέστερων.

Οι **αναμενόμενες δυσμενείς συνέπειες** μπορούν, όμως, **να ανασχεθούν σε μεγάλο βαθμό** και η **κρίση να μετατραπεί ακόμη και σε «ευκαιρία»**, εάν εισακουσθούν οι **εβδομήντα πέντε (75) ειδικοί γεωτεχνικοί επιστήμονες του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας**, οι οποίοι στα πολυσέλιδα πορίσματά τους ζητούν μεταξύ άλλων μικρά φράγματα και έργα ορεινής υδρονομίας για να συγκρατηθούν τα χειμαρρικά νερά και να εμπλουτισθεί ο υδροφόρος ορίζοντας, αλλαγή μεθόδου αρδεύσεων και καλλιέργειας του εδάφους, διαχείριση των δασών, ανασύσταση της Δασικής Υπηρεσίας, ανασύσταση των Γεωργικών Εφαρμογών και χρηματοδότηση εξειδικευμένης γεωτεχνικής έρευνας για την κλιματική κρίση.

Το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας εκπληρώνοντας το θεσμικό του ρόλο θα σταθεί αρωγός στο έργο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στους ευαίσθητους και κρίσιμους για το μέλλον της περιοχής τομείς της πρωτογενούς παραγωγής, της διαχείρισης των φυσικών πόρων και της προστασίας του περιβάλλοντος. Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περεταίρω πληροφόρηση και συνεργασία.

Με τιμή,

Για την Διοικούσα Επιτροπή του Περιφερειακού
Παραρτήματος Κεντρικής Μακεδονίας
του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
Ο Πρόεδρος

ATHANASIOS SAROPOULOS
03/10/2024 12:23

Δρ. Αθανάσιος Σαρόπουλος

Συνημμένα: Ένα έγγραφο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Τον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας και Πρόεδρο της ΕΝ.Π.Ε.,
κ. Απόστολο Τζιτζικώστα.
2. Τον Αντιπεριφερειάρχη Μ.Ε. Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντίνο Γιουτίκα.
3. Τον Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ημαθίας κ. Κωνσταντίνο Καλαϊτζίδη.
4. Τον Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Κιλκίς κ. Ανδρέα Βεργίδη.
5. Τον Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Πέλλας κ. Ιορδάνη Τζαμτζή.
6. Την Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Πιερίας κ. Σοφία Μαυρίδου.
7. Την Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Χαλκιδικής κ. Αικατερίνη Ζωγράφου.
8. Τον Αντιπεριφερειάρχη Αγροτικής Οικονομίας Π.Κ.Μ. κ. Γεώργιο Κεφαλά.
9. Γεν. Δ/ση Περιβαλλοντικής Πολιτικής, Υ.Π.ΕΝ.
10. Γεν. Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης, Υπ.Α.Α.Τ.
11. Γεωτεχνικές Υπηρεσίες Κεντρικής Μακεδονίας.
12. Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
13. Κεντρική Υπηρεσία και Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
14. Γεωτεχνικοί φορείς.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΛΙΕΙΑΣ
Μ.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Θεσσαλονίκη 25 Σεπτεμβρίου 2024
Αρ. πρωτ. 493033 (17934)

Ταχ. Δ/ση: 26^η Οκτωβρίου 64
Ταχ. Κωδ.: 54627 Θεσσαλονίκη
Πληροφορίες: Τ. Ταχτατζής, Π. Μπάρλα
Τηλέφωνο: 23133303354
Email: T.Tachtatzis@pkm.gov.gr
P.Mparla@pkm.gov.gr

ΠΡΟΣ: ΔΑΟΑ ΠΚΜ
Υπόψιν Γ.Γκανάτσιου
(αποστολή με email)

ΘΕΜΑ: «Παρακολούθηση της πρωτογενούς παραγωγής στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και επιπτώσεις αυτής στους ενταγμένους στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης γεωργούς»

Σχετ: Το με αρ. πρωτ.488028(2348)/10-07-2024 μηνύματος ηλεκτρονικής αλληλογραφίας

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας ενημερώνουμε ότι κατά την καλλιεργητική περίοδο 2024 στην περιοχή αρμοδιότητάς μας παρατηρήθηκε μείωση της πρωτογενούς παραγωγής στις εξής καλλιέργειες :

Στα επιτραπέζια σταφύλια παρατηρήθηκε μείωση παραγωγής 35% (οφείλεται στον καύσωνα που επικράτησε κατά την θερινή περίοδο).

Οι ελιές επιτραπέζιες και ελαιοποιήσιμες σημείωσαν μείωση παραγωγής 25% λόγω καρπώπωσης που παρατηρήθηκε μετά την καρπόδεση και λόγω μικροκαρπίας που οφείλεται στις πολύ υψηλές θερμοκρασίες για μεγάλο χρονικό διάστημα και την λειψυδρία που επικράτησε κατά την θερινή περίοδο.

Στις καλλιέργειες σιτηρών (σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, σίκαλη, κ.α) σημειώθηκε μείωση της παραγωγή 40~50%(οφείλεται στην επικράτηση υψηλών θερμοκρασιών την περίοδο της γονιμοποίησης και στην έλλειψη βροχοπτώσεων).

Στην καλλιέργεια του ηλίανθου σημειώθηκε μείωση παραγωγής κυρίως στα ξηρικά αγροτεμάχια από 70% έως και 100% (οφείλεται στις συνθήκες ξηρασίας και υψηλών θερμοκρασιών).

Στις καλλιέργειες κτηνοτροφικών φυτών (κτηνοτροφικό μπιζέλι, κτηνοτροφικά κουκιά) παρατηρήθηκε μείωση παραγωγής 50% ενώ στα λούπινα μείωση 70% (οφείλεται στο γεγονός ότι έμειναν υποανάπτυκτα τα φυτά λόγω ξηρασίας και υψηλών θερμοκρασιών).

Στις θερινές κηπευτικές καλλιέργειες παρατηρήθηκαν τα εξής: α) φασολάκια μείωση παραγωγής 70%, β) επιτραπέζιες τομάτες μείωση παραγωγής 35-40%

(οφείλεται στην μείωση της καρπώδεσης λόγω υψηλών θερμοκρασιών), γ) καρπούζια και πεπόνια μείωση της παραγωγής 30% στις κανονικές καλλιέργειες ενώ στις πρώιμες και όψιμες δεν παρατηρήθηκε μείωση (οφείλεται στις συνθήκες καύσωνα που επικράτησαν την καλοκαιρινή περίοδο).

Στις καλλιέργειες αρωματικών φυτών παρατηρήθηκαν τα εξής: α)λεβάντα μείωση 80% β)ρίγανη μείωση 30-35% (οφείλεται στις υψηλές θερμοκρασίες και στη λειψυδρία).

Στα αμύγδαλα σημειώθηκε μείωση παραγωγής 30% λόγω ακαρπίας (οφείλεται στις υψηλές θερμοκρασίες και βροχοπτώσεις κατά την περίοδο ανθοφορίας με αποτέλεσμα την κακή γονιμοποίηση).

Στον αραβόσιτο παρατηρήθηκε μείωση παραγωγής 10-40% (οφείλεται στις υψηλές θερμοκρασίες για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά την περίοδο της γονιμοποίησης), ο αλωνισμός είναι σε εξέλιξη.

Στα όσπρια (ρεβίθια ,φασόλια ,φακές) σημειώθηκε μείωση 50% (οφείλεται στην μείωση της καρπώδεσης λόγω υψηλών θερμοκρασιών).

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε σχετική διευκρίνηση και πληροφορία.

Ο ΑΝ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ